

VEJLEDNING SAMMEN MED FORÆLDRE

Baggrund

Loven for Majoriaq (Inatsisartutlov nr. 28 af 9. december 2015 om job-, vejlednings- og opkvalificeringscentre) trådte i kraft 1. januar 2016.

Og ud fra denne lov skal Majoriaq tilbyde et boglig forløb (Folkeskolen afgangsprøve).

Før elever kan tage et boglig forløb, kan Majoriaq tilbyde et ikke-boglig forløb, for at forberede eleven til at tage et boglig forløb.

I Naalakkersuisuts beskæftigelsesstrategi for 2022-2024 skrev Naalakkersuisut, at vejledning sammen med forældre skal indføres i Majoriaq.

Vejledning sammen med forældre skal forstås, at forældre også kan søge vejledning ved Majoriaq. Forældre skal kunne vejledes, så de kan finde informationer for at kunne hjælpe deres børn med at bane vej til deres ønskede uddannelse eller job.

Vejledning sammen med forældre

Formål med vejledning sammen med forældre

- ◇ At inddrage forældrene i vejledningen og deres barns opkvalificeringsprocessen og uddannelsesplanlægning.
- ◇ At oplyse og informere forældre om uddannelses-systemet og om krav og forudsætninger for at kunne tage en videre uddannelse.
- ◇ At kvalificere forældre til at hjælpe de unge med at træffe et reflekteret valg på baggrund af de unges uddannelsesønsker og kompetencer.
- ◇ At give forældre kompetencer til selvstændigt at kunne søge og anvende tilgængelige vejledningsinformationer og tilbud, herunder IT-baserede tilbud.
- ◇ At inddrage forældre som en aktiv del af opkvalificeringsprocessen.
- ◇ At anvende forældres evt. tidligere erfaringer i opkvalificeringsprocessen.
- ◇ At sætte forældre i den unges uddannelsesønske i forhold til faglige forudsætninger og indsats.
- ◇ Hvis barnet har brug for ekstra hjælp (psykolog, misbrugsproblem o.a) hvilken tilbud er tilgængelig.

Samtaler

Alle forældre bliver tilbudt minimum 2 samtaler i løbet af et skoleår.

Forældrene bliver inviteret efter den unge har henvender sig for første gang, for at tage en opkvalificeringsforløb i Majoriaq.

Første samtale: beskrivelse af den unges fremtidsplaner. Hvordan opnås målene? hvor man kan finde informationer om Majoriaq og uddannelsesmuligheder. Aftaler om evt. opfølgning af samtalen.

Anden samtale: opfølgning af første samtale. Her afklares den endelige beslutning med hensyn til den unges kommende aktivitet i uddannelse eller arbejdslivet.

Motivere jeres børn

1. Sørg for, at jeres barn får succesoplevelser, store eller små. Hjælp jeres barn til at finde noget fagligt, de er gode til.
2. Gør det let for jeres barn at gøre det rigtige: kom til tiden, kom til alle timer, spørg jeres barn om hun/han har lektier, evt. hjælp med lektier, og vis eksempler på det gode arbejde.
3. Vis jeres barn, hvad man kan bruge det faglige stof til - i den virkelige verden eller i deres eget liv.
4. Giv jeres barn tid til at blive selvstændig: Lad dem lære at komme op om morgen selv, - planlægge deres tid.
5. Skru ned for den generelle, personlige ros (»Du er dygtig«, »Det er flot«), og skru op for den konkrete, handlingsorienterede ros (»Det er en god indledning med mange informationer, du har skrevet«, »Du har koncentreret dig fint i den her lektie arbejde«).

6. Træn gode lektievaner: Hvordan man indretter et godt skrivebord, hvordan man styrer sin koncentration, hvordan man overvinder ulyst, hvordan man styrer distraktioner, hvordan man lægger planer.
7. Forvent ikke, at jeres barn kan styre brugen af bærbare computere/iPad/spilkonsollen selv, og lad ikke dem være åbne altid. Bestem, hvornår de skal være åbne, og hvornår de skal være lukkede. Skab skærmfrie tidsrum, og træn jeres barn i at undgå, at computere/iPads/spilkonsoller tager magten.
8. Læg stor vægt på at opbygge et tillidsfuldt og varmt forhold til jeres barn, så de oplever, at de hører til.

Forskellige motivationer

Vidensmotivation: Jeres barn har interesse for faget og vil gerne vide mere om det.

Mestringsmotivation: Jeres barn oplever at kunne løse opgaverne og får lyst til at lave/lære mere.

Præstationsmotivation: Jeres barn oplever, at en ekstra indsats giver pote i form af ros eller højere karakterer og får lyst til at præstere mere.

Relationsmotivation: Jeres barn føler sig som en del af fællesskabet i Majoriaq. Det giver motivation til at deltage i undervisningen.

Involveringsmotivation: Jeres barn er med til at bestemme i hjemmet, for eksempel gennem madlavning, rengøring derhjemme. Det giver ejerskab og lyst til at arbejde med deres egen liv.

Information til dig, hvis dit barn ikke trives på Majoriaq

Majoriaq opkvalificering kan være hårdt. Når alle taler om det udviklende år med et fantastisk fællesskab glemmer de ofte at fortælle, at det kræver meget af den enkelte at tage del i opbygningen og at der naturligt opstår frustrationer og udfordringer undervejs.

Ikke underligt kan det være svært at starte i Majoriaq der ligner folkeskolen men er anderledes. En stor omvæltning og første-gangserfaring for de fleste unge. Dog også en omvæltning, det er godt at øve sig på, selvom det er svært – fordi barnet skal opleve ændringer hele livet.

For nogle unge kræver det et mere vedholdende arbejde at finde sig til rette i Majoriaq. Det lykkes til gengæld for langt de fleste. Især hvis der er et godt samarbejde mellem skole og hjem omkring de udfordringer, den unge har eller oplever.

KONTAKT DERFOR ALTID MAJORIAQ, HVIS DIT BARN YTRER TANKER OM AT VILLE AFBRYDE OPHOLDET. JO TIDLIGERE VI ER MED PÅ BANEN, JO BEDRE KAN VI HJÆLPE.

Forskellige elever – reagerer forskelligt – af forskellige årsager

Vores erfaring fortæller, at man skal være grundig med at udforske, hvori udfordringerne faktisk består. Nogle unge fortæller ikke, hvad der virkelig nager – f.eks. fordi de synes det er flovt mange ved ikke præcist, hvad der er galt, men føler det mere som en diffus utryghed og manglende fodfæste. Og så kommer det ovenikøbet uventet for den unge, der havde forestillet sig at Majoriaq lykkefølelsen ville være til stede fra dag ét.

Og hvis den unge kommer fra en anden by eller bygd for at starte i Majoriaq, så er der selvfølgelig mange, der helt naturligt bare savner venner og familie derhjemme. Det gør de fleste fra tid til anden, men for nogle elever bliver savnet helt uhåndterbart og de bliver overvældet af hjemvé – en følelse, det kan være svært at stå med midt i et Majoriaq-liv, der også er fuld af fart og nye relationer.

Det er desuden ikke ualmindeligt at en ung hjemme udtrykker, at han/hun er meget ked af at være på Majoriaq – men at vi samtidig på Majoriaq oplever, at han/hun virker glad og velfungerende. Eller omvendt. I disse tilfælde er det særligt vigtigt, at vi sammen undersøger, hvorfor vi kan observere denne forskel.

Sådan griber vi hjælpen an!

Fælles for de unge er det, at det er vigtigt at få hjælp af de voksne. De skal blive klogere på deres egen reaktion og få ideer til, hvordan de kan håndtere deres udfordring – i stedet for at kaste håndklædet og stoppe eller rejse hjem.

Derfor indbyder vi gerne til en samtale, hvor både I som forældre, vejlederen og den unge er til stede. I samtalen bliver både I, vi og den unge som regel klogere, fordi vi sammen kan komme hele vejen rundt om problemstillingen, idet vi interesserer os bredt for elevens relationer i Majoriaqs forskellige sammenhænge, samt i hjemmemiljøet. Sammen kan vi på den baggrund sætte sejl til en udvikling henimod større Majoriaq glæde. Vi har stor erfaring i arbejdet med unge – også når de har det svært – og vi rygsækken fuld af gode ideer til, hvordan vi sammen kan skabe en forandring.

Det kigger vi blandt andet efter:

Er den unge kørt træt både fysisk og mentalt – har opstarten været så overvældende at der er brug for lidt mere ro og hvile, for at den nye verden kan falde på plads.

Er den unge usikker på noget, der er blevet en mental barriere. F.eks. faglige eller sociale udfordringer, den unge er bange for, at der ikke bliver taget vel imod eller bliver taget hånd om. Det kan være både hos de voksne og hos kammeraterne.

Føler den unge sig klemt i nogle af de nye relationer? Er der f.eks. en værelseskammerat eller andre på skolen, der er for dominerende eller har fortalt eller gjort noget, der skaber bekymring hos den unge.

Har den unge fået spillet sig selv på banen på en måde, det er svært at komme videre med. F.eks. kan nogen være kommet til i en opstart at tale lidt for meget af egne folkeskolens karakter – og er nu bange for at falde igennem. Eller måske er den unge blevet del af en klike, der låser dem socialt.

Har den unge noget derhjemme, som vedkommende mere eller mindre bevidst føler sig ansvarlig overfor og derfor har svært ved at være væk fra? Det kan f.eks. være et sygt familiemedlem, som den unge er vant til at “passe på”, og som Majoriaq forløbet måske netop endda har været tænkt som et “fristed” fra.

Er nissen flyttet med i form af vanskeligheder fra tidligere, som den unge havde håbet på ville forsvinde af sig selv på Majoriaq – men som nu dukker op igen? Det kan f.eks. være ensomhed og problemer med at danne relationer med andre.

Er det den unges første “modgangserfaring” og mangler den unge som følge deraf strategier til håndteringen? F.eks. en ung, der kommer fra et trygt miljø med en stor og god kammeratskabskreds som den unge måske endda har haft en fremtrædende placering i. På Majoriaq oplever den unge for første gang at stå alene og skulle arbejde aktivt for at danne relationer og finde sin plads i fællesskabet.

Giver den unge udtryk for at ville hjem for at få opmærksomhed fra forældre, voksne eller kammerater på Majoriaq, fordi den unge har svært ved at få anden og mere positiv opmærksomhed?

Har den unge en kæreste eller nogle venner derhjemme, som han/hun har svært ved at undvære – eller som arbejder mere eller mindre åbenlyst på at få den unge hjem fra Majoriaq før tid.

Forældrenes rolle

Sammen med Majoriaq kan I som forældre tydeligt tale om og understøtte den unge i:

at det er helt naturligt, at det føles utrygt. At det vil det sikkert gøre noget tid, men at det nok skal blive bedre. Understreg at I tror på, at den unge via hårdt arbejde, godt kan klare det.

At de er i gang med at få en erfaring i livet: at man kan klare en utryg periode og finde sig et nyt ståsted. I den unges fremtid venter mange og også større skift, når det skal på ungdomsuddannelse, flytte hjemmefra osv.

Det kan I som forældre også være med til at forklare den unge – eventuelt ved at give eksempler fra jeres eget liv.

Vi har dårlige erfaringer, når forældre...

Af den ene eller anden grund alligevel venter med at kontakte Majoriaq, når de enten fornemmer eller får at vide at den unge ikke trives. Husk at der ikke er følelser, personlige problemer, familieudfordringer, usikkerheder, vi ikke kan finde ud af at snakke om – vi kan ikke løse alt – men vi vil rigtig gerne have lov at prøve, også selvom I ikke lige kan forestille jer, hvordan det kan håndteres.

Laver aftaler med den unge og lægger planer uden at inddrage Majoriaq – f.eks. ved at lave deadlines: “Du skal give det en chance til juleferie, så må du stoppe, hvis du stadig ikke kan lide det”. En sådan aftale får ofte unge til at opfatte deres Majoriaq opkvalificering som midlertidigt og indstiller arbejdet med at blive del af fællesskabet. Når I i stedet inddrager os, finder vi sammen ud af, hvilke aftaler, der kan være mere hensigtsmæssige.

Lader deres egen tvivl og bekymring skinne igennem overfor den unge. Det er naturligt at blive usikker og bekymret, når ens unge ikke trives. Overfor den unge skal I imidlertid stå fast og signalere, at I ikke er i tvivl. I er til gengæld mere end velkomne til at tale med os om jeres bekymringer – vi har stor erfaring i arbejdet med unge og sammen kan vi finde ud af, om og i givet fald hvordan, der skal reageres på bekymringerne.

Stol i øvrigt på at vi nok skal holde godt øje med jeres barn. Vi skal nok skal sige klart til, hvis vi bliver bekymrede for deres mentale velbefindende og evne til at komme godt igennem det svære.

Vigtigt om fællesskaber

Fællesskaber virker bedst, når vi går helt ind i dem. Gode menneskelige relationer opstår først, når vi gensidigt tør investere os selv og signalerer, at vi satser på det her – også selvom det ikke bare er nemt.

Elever der overfor kammeraterne gentagne gange giver udtryk for, at de måske ikke vil være på skolen, får måske nok i første omgang en for dem positiv respons i form af et “Åhhh nej, vil du ikke nok blive, for vi kan jo godt lide dig”. Den luner i øjeblikket, men desværre har eleven også signaleret et lunkent engagement (“jeg vil måske vælge jer fra”), og dette svækker samtidig den unges muligheder for at blive en del af det stærke fællesskab.

Sammen skal vi derfor hjælpe den unge til at kunne sige:

“Jeg vil fællesskabet og det her Majoriaq forløb. Lige nu er det bare rigtigt svært for mig og jeg har brug for hjælp for at klare det”.

Nyttige links

Majoriaq

https://iserasuaat.gl/emner/majoriaq?sc_lang=da

Uddannelser i Grønland

https://www.sullissivik.gl/Emner/Uddannelse?sc_lang=da-DK

Uddannelser i Danmark

<https://www.ug.dk/>

Uddannelsesansøgning

<https://www.sullissivik.gl/Emner/Uddannelse/Uddannelser>

Hjælp

<https://aqqut.gl/>

Center for National Vejledning, man kan finde informationer om hvad man kan få hjælp til.

<https://paarisa.gl/>

Paarisa, man kan bl.a. finde informationer om Det gode liv, Rygestop, Problemer med alkohol, Selvmordstanker og Seksuelle overgreb.

Kommuner

<https://www.kujalleq.gl/> - Kommune Kujalleq

<https://sermersooq.gl/> - Kommuneqarfik Sermersooq

<https://qeqqata.gl/> - Qeqqata Kommunia

<https://www.qeqertalik.gl/> - Kommune Qeqertalik

<https://avannaata.gl/> - Avannaata Kommunia

MitID

https://www.sullissivik.gl/Emner/B_MitID/

[Video guides til online oprettelse af MitID](#)

<https://www.mitid.dk/?language=da-dk>